

Uns treballadors nigerians de la companyia Akon Oil caminen prop de les instal·lacions que aquesta petroliera té prop de Port Harcourt, al delta del Níger.

Nigèria perd petroli

En el recent pas per l'Àfrica el president Obama ha evitat visitar Nigèria, aliat dels Estats Units a la regió i un dels seus principals subministradors de petroli. Això ha causat malestar al país, mentre l'escalada de la violència al delta del Níger continua fent caure la producció.

Enveja. Aquest és el sentiment que ha despertat a Nigèria el viatge que Barack Obama va fer a l'Àfrica subsahariana, la terra dels seus avantpassats, el dies 10 i 11 de juliol. La raó? Senzillament, perquè el president dels Estats Units

va fer una única parada a Ghana, un país de 21 milions d'habitants que és molt petit en comparació amb l'anomenat "gegant d'Àfrica". Nigèria és, de fet, del país més poblat d'aquest continent, amb prop de 150 milions de persones, i el novè de tot el món, a

més de ser la segona potència econòmica africana, després de Sud-àfrica. Val a dir també que, com a potència emergent, Nigèria va participar a la cimera del G-8 que es va celebrar a Itàlia a mitjan juliol. Per això, molts nigerians, com recollia fa uns dies el corresponal del diari *The Washington Post* a Lagos, la ciutat més gran del país, es van sentir ofesos i envejosos, ja que consideren que Nigèria és el primer lloc de l'Àfrica que Obama hauria d'haver visitat. En qualsevol cas, aquesta circumstància ha estat aprofitada pels partits de l'oposició, que responsabilitzen el president del país, Umaru Yar'Adua, d'haver perdut l'oportunitat de recuperar les bones relacions que Nigèria havia tingut amb els Estats Units durant la major part de l'etapa del president George Bush.

De fet, Nigèria ha sigut durant molt de temps un aliat clau dels

Una visita d'Obama a Nigèria hauria servit per a legitimar el president Yar'Adua, que va guanyar les eleccions de forma fraudulenta

nord-americans a l'Àfrica, principalment per dues raons: en primer lloc, perquè es tracta del cinquè principal subministrador de petroli que tenen

els Estats Units, i en segon lloc, perquè l'anterior president nigerià, Olusegun Obasanjo, coincidint amb el viatge que George Bush va fer a

aquest país el 2003, va donar suport a la política antiterrorista dels Estats Units. No obstant això, a partir de l'any 2007 les relacions entre els dos països es van refredar, sobretot perquè el govern de Washington es va afegir a les crítiques generals que va fer la comunitat internacional contra Nigèria, tot qualificant de fraudulentes les eleccions que aquell any van portar al poder l'actual president, Umaru Yar'Adua, del Partit Democràtic Popular.

Per afegir més dificultat al refredament de les relacions entre els Estats Units i Nigèria, dos líders crítics amb el president Yar'Adua, entre els quals hi havia un ministre de l'anterior govern d'Obasanjo, van ser convidats recentment a fer una intervenció davant del Congrés dels Estats Units, on van exposar el greu nivell de corrupció en què es troba aquest país africà. Per acabar-ho d'adobar, el mes de maig passat, tan bon punt es va saber que el president Obama faria una visita a Ghana, un alt càrrec del govern d'Abuja, la capital de Nigèria, va acusar l'oposició i l'ambaixada nord-americana de preparar una trobada entre una "delegació diabòlica" de l'oposició i el president dels Estats Units; una reunió que, segons aquest alt càrrec, anava encaminada a desestabilitzar el govern nigerià. Tanmateix aquesta maniobra conspirativa va ser negada posteriorment per l'ambaixada i desmentida pel partit governamental.

Sigui com vulgui, a banda de tot això, l'oposició política nigeriana acusa el president Yar'Adua de no complir les promeses que va fer fa dos anys quan va assumir el poder; és a dir, reformar el sistema electoral, el sector elèctric i, sobretot, resoldre el conflicte armat que enfronta el govern amb les minories ètniques i els grups rebels, fortament armats, del delta del Níger, la regió on hi ha la majoria de plantes d'extracció de petroli del país. Per tot plegat, els experts consideren que el president Barack Obama va preferir fer un altre dels seus discursos "històrics" a Ghana, un país petit però estable, en lloc de viatjar a la corrupta Nigèria, on el tràfic de drogues i la pirateria són a l'ordre del dia. Segons sembla,

Els rebels posen l'economia contra la paret

El malestar que ha causat a Nigèria el fet que el president Barack Obama preferís visitar Ghana durant el seu viatge a l'Àfrica subsahariana ha coincidit amb una escalada de la violència al delta del Níger, la zona petrolera nigeriana per excel·lència. El 12 de juliol passat el Moviment per l'Emancipació del Delta del Níger (MEND), el principal grup rebel d'aquesta regió del país, va llançar un atac contra una de les instal·lacions petroleres del port de Lagos, el centre econòmic i comercial més important de Nigèria. Això va suposar una acció sense precedents, segons la van qualificar fonts d'aquesta organització, i que significa un increment del nivell de les operacions armades rebels. De fet, darrerament aquest grup ha reivindicat també la voladura de diversos oleoductes, així com el segrest d'un gran nombre de treballadors de les companyies petroleres multinacionals que operen al delta del Níger.

Des del mes de maig, de fet, l'exèrcit nigerià porta a terme una ofensiva militar contra els rebels, la més gran dels darrers tres anys, cosa que ha comportat l'èxode de milers de refugiats que escapen dels combats. Segons els experts, durant els darrers tres anys, les accions del MEND han fet caure un 20 % de la producció petrolera de Nigèria, la base principal de l'economia del país.

El conflicte al delta del Níger va esclatar als anys noranta per culpa de la tensió i les diferències entre les companyies petroleres i les minories ètniques de la zona, com els Ogoni i els Ijaw, que consideren que les multinacionals exploten els habitants del Delta i els seus recursos, a banda de deixar importants seqüeles mediambientals. En aquest sentit, els experts assenyalen que, a pesar que l'explotació petrolera ha creat un sector de treballadors ben pagats, en els darrers trenta anys la majoria de la població nigeriana, i en especial la del delta del Níger, ha esdevingut molt més pobre.

La fase actual del conflicte va esclatar el gener del 2006 quan el MEND va llançar un advertiment a la indústria petrolera, assegurant que el seu objectiu és destruir totalment la capacitat exportadora de petroli del país. "Abandoneu el país mentre pugueu o moriu", resava l'avís dels rebels a les multinacionals. El MEND va començar a complir les seves amenaces aquell mateix any, amb la mort de nou treballadors de la companyia italiana Eni SpA com a resultat d'un atac a les instal·lacions d'aquesta petrolera a Port Harcourt, la principal ciutat del delta del Níger. Una de les darreres accions dels rebels va tenir lloc el 18 de juny passat, quan el MEND va reivindicar la destrucció d'un oleoducte de la companyia anglo-holandesa Shell; un atac portat a terme un dia abans de la visita del president de Rússia, Dmitri Medvedev, i que tenia el propòsit d'amenaçar la potencial inversió estrangera. En el moment de tancar aquesta edició el MEND havia anunciat un alto-el-foc de dos mesos en resposta a l'alliberament de Henry Okah, un dels seus líders, com a conseqüència d'una amnistia decretada pel govern.

Membres de les forces militars nigerianes mostren les armes confiscades als rebels del delta del Níger, el 21 de maig passat.

els assessors d'Obama en política internacional van advertir-lo que una visita a Nigèria només hauria servit per a legitimar el president Yar'Adua.

L'enveja vers els ghanesos s'ha vist també agreujada pel fet que avui dia Ghana s'ha convertit en un país amb una qualitat de vida més elevada, un paradís on es traslladen molts

nigerians, així com moltes empreses multinacionals, buscant millors oportunitats de negoci. Aquest és, de fet, un procés invers al que es va produir als anys setanta, quan la producció petrolera va impulsar l'economia nigeriana i milions de ghanesos hi van anar a buscar feina. Posteriorment, als anys vuitanta, quan la bonança va començar a desinflar-se al mateix

ritme en què augmentava la xenofòbia, prop d'un milió de ghanesos van haver de marxar de Nigèria. En qualsevol cas, tot i l'estat actual del país, el govern insisteix a defensar aferrissadament que Nigèria és un actor mundial de primer ordre, com ho va voler mostrar en la cimera del G-8 celebrada a Itàlia la primera setmana del mes de juliol, o bé el 24 de juny passat, quan va rebre, en aquest cas sí, la visita d'un gran líder mundial, la del president de Rússia, Dmitri Medvedev.

“Abandoneu el país mentre pugueu o moriu”, han advertit els rebels del delta del Níger a les multinacionals petrolieres

Xevi Camprubi